

100 års pigespejderi

Spejdere – Trin for trin

Hvordan var det mon at være spejder på din bedstemors tid? Eller på din mors tid? Var det meget anderledes end i dag? Måske lærer du noget nyt af at rejse tilbage i tiden, og måske opdager I sammen nogle værdier, der er værd at tage med tilbage til nutiden. I dette mærke skal I besøge de sidste 100 års pigespejderi. I skal prøve forskellige aktiviteter fra de 9 første årtier, og så skal I overveje, hvad aktiverne siger om det liv piger levede dengang. Til sidst skal I som finale lave en tidskapsel med den eller de aktiviteter der beskriver det sidste årti, altså det I selv lever i lige nu.

TIL LEDEREN:

Det er vigtigt at pigerne udfører aktiviteter fra alle årtier undervejs i mærket. Er der i et årti sket noget specielt i jeres by eller gruppe, der giver mere mening at lave en aktivitet om, så er I velkomne til at vælge den frem for aktiviteten beskrevet i mærket.

Hvis I gerne vil vide mere om de enkelte årtier kan I finde mere info på nedenstående link:
<https://www.dr.dk/skole/historie/100-aars-barndom>

HITLISTEN

Til hvert årti er der en hitliste med populære kunstnere. I kan eventuelt finde musik af disse kunstnere og høre musik som i gamle dage.

TIDSREJSEN

For at få en fornemmelse af at rejse i tiden kan I lave en tidslinje og hænge op i jeres spejderlokale. Det kan være et reb med kartonstykker sat fast med klemmer eller et stort stykke papir, hvor tidslinjen tegnes.

I kan starte hvert trin med at "rejse" til årtiet og slutte med at tegne eller skrive, hvad I har lavet i det pågældende årti. I kan også tage billeder undervejs, printe dem og hænge dem op på tidslinjen.

I kan finde billeder af pigespejdere gennem tiden i bilag 1.

Trin 1 – 1920'erne og 1930'erne

På dette trin skal I starte jeres tidsrejse med at besøge pigespejdernes første to årtier. Her vil I opleve, at piger bliver KFUK-spejdere og at de første pigespejdere rejser til udlandet på lejr. I kan selv vælge hvilket af de to årtier, I vil bruge mest tid på, men I skal nå begge dele.

1920'ERNE

Pigespejdernes første hele årti var 1920'erne. I 1920'erne var det ikke forventet af piger, at de fik en uddannelse, til gengæld skulle de gerne kunne føre hus, lave mad og sy.

Da pigespejderne var en ny bevægelse var det ikke muligt at købe en uniform. Det forventedes i stedet, at pigerne selv syede deres uniformer. Det var billigere at sy selv, end det ville være at skulle købe en uniform, og så fik pigerne også øvet sig i at sy.

I skal derfor nu sy jeres egen uniformsnyderdel.

Selvom vores uniformer nu er grønne, var de til at starte med blå. I skal derfor sy jeres egen blå uniformsnyderdel. I kan vælge forskellige mønstre alt efter hvor ambitiøse I er. Se bilag 2 for mønstre.

HITLISTEN FRA 1920'ERNE:

Skamlingsbanken

238 – Der er et yndigt land

184 – Jeg elsker den brogede verden

162 – Ingen er så tryk i fare

1930'ERNE

1930'erne blev formet meget af kuppet på Wall Street i 1929 og den efterfølgende økonomiske krise, der berørte så godt som hele verden. I Danmark var mere end 1/3 af befolkningen arbejdsløse og en meget stor del af befolkningen levede i fattigdom.

I 1928 blev WAGGGS oprettet og i 1930'erne fik spejderarbejdet derfor et mere internationalt islæt.

I 1932 blev Our Chalet åbnet og det var nu muligt at besøge et verdenspigespejdercenter og møde pigespejdere fra andre steder i verden. Og på landslejren i 1935 deltog pigespejdere fra Norge, Sverige, England, Schweiz, Frankrig, Tjekkoslaviet, Finland og Færøerne. Dette gav pigespejderne mulighed for at lære om verden udenfor Danmark på en helt ny måde.

Efterhånden som pigespejderne lærte spejdere fra andre lande at kende blev det populært at sende breve, måske kunne man endda være så heldig at få en penneven. Det har lige siden Our Chalet åbnede været populært at sende breve til verdenspigespejdercenteret. I skal derfor skrive et brev til Our Chalet og fortælle om hvem I er og om at De grønne pigespejdere har 100 års jubilæum. Husk at brevet skal være på engelsk så de kan læse det på Our Chalet. Gå på nettet og find adressen til verdenspigespejdercentret og send jeres brev afsted.

HITLISTEN FRA 1930'ERNE:

Min Amanda var fra Kerteminde

Jeg har elsket dig så længe jeg kan huske

Hils fra mig derhjemme

Vi er de grønne spejderpi'r (19 i De grønne pigespejderses sangbog)

Afslutning

Reflekter over de to aktiviteter, som I netop har prøvet. Kunne I forestille jer, at disse aktiviteter var en del af De grønne pigespejderses aktivitetsmateriale i nutiden? Hvordan ville I have det, hvis I selv skulle sy jeres uniform?

Hvilket liv levede pigerne i de to årtier I netop har besøgt? Hvad tror I, var det bedste/værste ved at være pige dengang?

Materialer

- Snor og karton til tidslinje, stof, tråd, symaskiner, stofsakse, brevpapir, blyanter, konvolutter, frimærker til Schweiz, bilag 2

Trin 2 – 1940'erne og 1950'erne

På dette trin fortsætter tidsreisen. Denne gang skal I besøge pigespejderne i 1940'erne og 1950'erne. Hvor KFUK-spejderne blev en meget aktiv del af samfundstjenesten under Anden Verdenskrig og fik vokseværk. Vi voksede fra 6867 medlemmer i 1940 til 12.844 medlemmer i 1944.

I kan selv vælge, hvilket af de to årtier, I vil bruge mest tid på, men I skal nå begge dele.

1940'ERNE

1940'ernes Danmark var præget af Anden Verdenskrig og rationeringen, der blev indført som følge af de manglende ressourcer. I løbet af krigen blev der også stor varemangel i butikkerne.

Krigen stoppede ikke spejderne fra at holde møder eller sommerlejre, selvom rationeringen og mørklægningen krævede at mange vaner blev ændret.

I 1940 bad Regeringen spejderkorpset om at hjælpe med en eventuel evakuering, dette ledte til Spejdernes Hjelpekorps. Hjelpekorpsets primære opgave fra start var at hjælpe handicappede i tilfælde af en evakuering. Opgaverne blev dog flere under krigen, blandt andet samlede spejderne frugt til marmelade, som blev givet til forældreløse, fattige og andre trængende.

Det gjaldt om at bruge så lidt af de rationerede produkter som muligt. Derfor fandt man på kreative løsninger for at strække de dyrebare varer som fx kakao.

I skal derfor nu producere noget selv, der enten strækker en vare, fx kakao, eller lave noget fra bunden.

AGERNKAKAO

I kan fx lave kakao med agern, dette strækker kakaoen, så den holder længere. Se <http://www.skoven-i-skolen.dk/content/agern-kakao>

SÆBE

I kan også vælge at lave jeres egen sæbe fra bunden. I kan sætte jeres eget præg på den ved at tilføje rosenblade, lavendel eller andre ting i selv finder på. Se bilag 3.

HITLISTEN FRA 1940'ERNE:

Kalle, Kalle, Kalle fra Spangen
Man bliver så glad, når solen skinner
Jeg vil bygge en verden
239 – Det haver så nyligen regnet

1950'ERNE

Som følge af den store medlemstilgang i 1940'erne, nåede KFUK-spejderne punktet i 1950'erne, hvor der ikke var ledere nok, og korpset måtte derfor sætte ind for at skaffe ledere. I 1956 oprettede korpset et kollegium i København for unge ledere, der kom for at studere, for at støtte unge ledere og derved fastholde dem i korpset. I 1958 igangsattes en stor omorganisering af korpset både for at skabe plads til flere medarbejdere til at håndtere administrative opgaver, men også for i højere grad at demokratisere korpset.

Ved indgangen til 1956 var der i Danmark kun 16.000 tv-apparater. Ved årets udgang var tallet steget til 65.000.

I skal derfor lave et indlæg til TV-nyhederne om en trop, der på demokratisk vis skal beslutte, hvor de skal på sommerlejr næste år. Del rollerne ud mellem jer, så nogle af jer er dem, der vil til en helt anden del af Danmark og rejse med tog, nogle af jer vil blive i den lokale hytte og nogle af jer, er TV-journalist og kamerafører.

Lad en leder filme hele jeres optræden.

HITLISTEN FRA 1950'ERNE:
Elvis

Afslutning

Reflekter over de to aktiviteter, som I netop har prøvet. Kunne I forestille jer at disse aktiviteter var en del af De grønne pigespejders aktivitetsmateriale i nutiden? Hvilket liv levede pigerne i de to årtier I netop har besøgt? Hvad tror I, var det bedste/værste ved at være pige dengang?

Materialer

- Agern, knive, gryde, skærebræt, metalsigte, komfur/bål, kaffemølle, sukker, mælk, kop, ske, vegetabilsk olie, vand, kokosolie, kaustisk soda, vægt, 2 plasticskåle, måle bæger, piskeris, håndmixer, handsker, beskyttelsesbriller, bolsjetermometer, sæbe forme, mobiltelefoner, bilag 3

Trin 3 – 1960'erne, 1970'erne og 1980'erne

Tidsrejsen bringer jer på besøg hos pigespejderne i 1960'erne, 1970'erne og 1980'erne. I disse årtier voksede pigespejderne og begyndte at række længere ud end egne medlemmer, bl.a. blev Spejderhjælpen startet i 1960'erne.

I kan selv vælge, hvilket af de tre årtier, I vil bruge mest tid på, men I skal nå alle tre.

1960'ERNE

Spejderhjælpen – raske børn hjælper syge børn

I 1959 henvendte de danske spejderkorps sig til Justitsministeriet for at få tilladelse til at foretage en landsdækkende indsamling til fordel for syge og vanskeligt stillede børn. Spejderne ville lave deres egen indsamling for gennem spejderarbejdet at gøre det nærværende for den enkelte spejder.

Tilladelsen blev givet og "Spejderhjælpen" startede. Det blev besluttet, at pengene skulle indsamles af spejderne ved, at hver enkelt spejder skulle arbejde og samle penge ind.

De indtjente penge skulle så anvendes til støtte for syge og vanskeligt stillede børn i Danmark og ude i verden.

I skal nu forestille jer, at I sidder i Spejderhjælpens bestyrelse i 1960. Ved den første Spejderhjælpsuge er der blevet indsamlet 50.000 kroner. De skal nu fordeles blandt projekterne.

Der er indkommet følgende forslag til projekter:

- Et børnehjem i Danmark ønsker at bygge om, så de har plads til flere børn og får bedre forhold end de har i dag. Ønsker 15.000 kr.
- I Mexico vil man gerne oprette en spejdergruppe for blinde piger. Ønsker 5.000 kr.
- I Tanzania vil de lokale spejdere gerne grave en brønd for at sikre rent drikkevand til deres landsby. Ønsker 30.000 kr.
- I en dansk landsby vil man gerne renovere en lokal friskole for at sikre god skolegang til særligt kristne børn. Ønsker 10.000 kr.
- En Københavnsk organisation vil gerne oprette særlige suppekøkkener for Københavns fattigste børn. Ønsker 7.000 kr.
- I Grønland mangler en organisation penge til at skaffe vintertøj til fattige drenge. Ønsker 5.000 kr.
- I Grækenland vil en organisation oprette et hjem for fattige dydige piger uden familie. Ønsker 25.000 kr.
- I Tyskland vil en spejdergruppe gerne starte et projekt op der skal skaffe penge til deres lokalsamfund, så alle børn kan komme i skole og få en uddannelse. Ønsker 10.000 kr.
- I Canada vil pigespejderne gerne starte et projekt hvor gadebørn tilbydes at blive spejdere og derved får en stabil omgangskreds. Ønsker 15.000 kr.

I skal fordele de indsamlede penge mellem de forskellige projekter. I beslutter selv hvordan I vil dele pengene, men I skal argumentere for det og blive enige.

HITLISTEN I 1960'ERNE:

Beatles, fx 234 – Yesterday

Motown

228 – Ta' med ud å fisk

212 – Blowing in the wind

1970'ERNE

I slutningen af 1960'erne skete der et skift i samfundets holdning til handicappede, dette begyndte rigtig at komme til udtryk i 1970'erne. Handicappede fik flere rettigheder og i stedet for at blive set som noget, der skulle gemmes væk, begyndte handicappede nu at blive set som hele mennesker, som kunne hjælpes til at få det bedre.

Også hos KFUK-spejderne kom der en bevidsthed om, at handicappede havde en reel plads i samfundet, hvilket blev afspejlet i aktivitetsmaterialet.

Kan I forestille jer at have et handicap? At være blind, eller måske at mangle en arm?

I skal afprøve at være blinde. Mørklæg jeres spejderlokale, så der bliver helt mørkt. Jeres leder vil nu dække op til middag. Der skal være et sted I skal smøre en mad, et sted I skal hælde drikkevarer op i jeres glas og et sted I skal sætte jer og spise jeres måltid.

Inden I går ind i rummet skal jeres leder fortælle jer, hvor alting er, og så skal I gå ind i mørket og smøre mad, hælde drikkevarer op og sætte jer til bords.

Det er op til lederen at bestemme, om I skal gå ind allesammen samtidig, en af gangen eller i mindre hold.

Når I alle sidder ved bordet og er ved at være færdige med at spise tænder lederen lyset, så I kan se, hvordan det gik med at smøre mad og hælde op. Har I svinet hele rummet til? Var det svært ikke at kunne se? Blev det lettere jo mere I var i rummet?

HITLISTEN I 1970'ERNE:

Abba

Gasolin

221 – Jeg er så glad for min cykel

206 – Så længe jeg lever

1980'ERNE

1980'erne er et kreativt årti, både i den generelle danske befolkning og hos KFUK-spejderne. I Danmark er det blevet normalt at lære musik, og kreativt gruppearbejde vinder frem i folkeskolen.

Hos KFUK-spejderne dukker flere og flere kreative opgaver frem i aktivitetsmaterialet. Det bliver lavet sivmætter, batik og dyppet lys i mange grupper.

I skal være kreative og fremstille en gave til jeres bedste veninde eller mor eller en anden ud fra materialer, som I samler sammen, fx æggebakker, toiletruller, tændstikæsker osv. I kan også bruge alt det, I kan finde i jeres spejderhyttes krea-skab.

Til lederne: Her har du chancen for at genopleve din egen største krea-spejder-oplevelse

HITLISTEN FRA 1980'ERNE:

213 – Buster

161 – Himmelbuens Herre

Afslutning

Reflekter over de aktiviteter, som I netop har prøvet. Kunne I forestille jer at disse aktiviteter var en del af De grønne pigespejders aktivitetsmateriale i nutiden?

Hvilket liv levede pigerne i de tre årtier I netop har besøgt? Hvad tror I, var det bedste/værste ved at være pige dengang?

Materialer

- Papir, blyanter, et mørkt rum dækket op til middag, rugbrød, smør, pålæg, knive, saftvand, krus, kreamaterialer

Trin 4 1990'erne og 00'erne

Tidsrejsen bringer jer på besøg hos pigespejderne i 1990'erne og 2000'erne. Nu begynder det måske at minde om noget, I selv kan huske. I 1990'erne rækker KFUK-spejderne igen ud, når vi står sammen om at hjælpe piger i Zambia, og så dukker internettet op. I kan selv vælge, hvilket af de to årtier, I vil bruge mest tid på, men I skal nå begge to.

1990'ERNE

I 1990'erne er i høj grad præget af projekt ZAM-SPEJD, hvor danske piger hjælper piger i Zambia til et bedre liv. En af måderne danske pigespejdere lærte om livet i Zambia var gennem mærker. I skal derfor nu udvælge en eller flere aktiviteter fra aktivitetsmaterialet.

FAKTA-OPLYSNINGER OM ZAMBIA:

Lav en planche med oplysninger om Zambia og Danmark. Det kan fx være Flagets farver og symboler, areal, indbyggertal, hovedstad (navn, størrelse, antal indbyggere), religion(er), møntfod, sprog, dyreliv, årstider, skolesystem, spejderarbejdet.

AKTIVITETER FRA ZAM-SPEJD-HÆFTET

Prøv nogle af følgende aktiviteter:

BOLDE

Man laver en lille kugle af tørt græs, papir eller klude. Cykelslangen klippes i "elastikker". De sættes omkring totten på kryds og tværs, så man til sidst har en bold på størrelse med en tennisbold.

RASLE AF KAPSLER

For at lave en rasle skal du bruge en gaffelgren, metaltråd, en hammer, et søm, kapsler. Fjern først kapslernes plastikindlæg. Ved hjælp af hammer og søm slås et hul i hver kapsel. Kapslerne trækkes parvis på metaltråd, således at de to og to vender åbningerne mod hinanden. Metaltråden sættes på gaffelgrenen.

CHIENGA

Du skal bruge én stor sten og en mængde små sten. Man graver et lille hul i jorden – eller stiller en lille kasse på fliserne. Alle småstenene – f. eks. 25 – lægges i hullet. A kaster den store sten i luften, mens hun samler de små sten op en ad gangen. Der må kun samles små sten, mens den store er i luften. Man skal nå at gribe stenen, når den kommer ned igen, ellers er det B's tur. Antallet af opsamlede sten angiver pointtallet. Man må blive ved med at kaste stenen op, indtil man ikke griber den. Chienga er en meget kendt leg i Zambia.

HITLISTEN FRA 1990'ERNE:

225 – Man er som man er

220 – Jeg er en papegøje fra Amerika

2000'ERNE

I 1996 brugte 12 procent af danskerne internet i gennemsnit to timer om ugen. 88 procent brugte ikke internet. I 2010 viste en undersøgelse, at hele 91 procent af den danske befolkning havde adgang til internet i deres husstand. Efterhånden som at computere og internet blev en større del af danskernes liv, var der brug for undervisning i, hvordan en computer virker og hvordan man brugte internettet. Både børn og voksne kunne tage et "pc-kørekort".

PC-KØREKORTET

Lad patruljen arbejde sammen om at løse opgaverne på én computer for at vise dem, at det var meget anderledes end nu, hvor stort set alle har internettet i lommen. Hvis I kan skaffe en computer fra 90'erne, så lad pigerne prøve at arbejde på den.

Hvis I gerne vil gøre det lidt mere aktivt, så kan I lave det som et omvendt stjerneløb, hvor pigerne skal ud et sted og finde en seddel med beskrivelsen af den næste opgave, som de så skal tilbage til midten og løse på computeren.

Boks: På post 7 skal de printe dokumentet. Hvis dette ikke er muligt på jeres mødested så undlad denne del af posten.

POST	INDHOLD
Post 1.	Åbn programmet Word. Skriv jeres patruljenavn med skriftstørrelse 16 og centreret tekst på dokumentets øverste linje.
Post 2.	Gem dokumentet på computerens skrivebord ved at vælge "gem som" under fanen "filer". Giv dokumentet en passende titel.
Post 3.	Skriv 3 linjer tekst om jeres patrulje med skriftstørrelse 12 og venstrejusteret tekst.
Post 4.	Lav et dobbelt linjeafsnit og skriv to nye linjer om jeres patrulje. Marker herefter de to linjer og skift skrifttypen til en anden skrifttype.
Post 5.	Skriv en liste på 5 punkter over gode spejdersange. Brug funktionen "punkttopstilling".
Post 6.	Marker de tre øverste linjer og tryk på "kursiveret tekst". Marker overskriften og tryk på "fed tekst". Marker herefter de to nederste linjer og tryk på "understreget tekst".
Post 7.	Tryk på ikonet for Gem. Print dokumentet ved at vælge "Udskriv" under fanen "filer". Afslut programmet Word ved at trykke på det røde kryds i øverste hjørne.
Post 8. Refleksionspost:	Hvordan lærte I at bruge en computer? Har du prøvet at være den første, der fik en ny app og skulle forklare andre, hvordan den virkede?

Afslutning

Reflekter over de to aktiviteter, som I netop har prøvet. Kunne I forestille jer at disse aktiviteter var en del af De grønne pigespejderses aktivitetsmateriale i nutiden?

Hvilket liv levede pigerne i de to årtier, I netop har besøgt? Hvad tror I, var det bedste/værste ved at være pige dengang?

Materialer

- Karton, sakse, papir, blyanter, tuscher, cykelslanger, gaffelgrene, kapsler, søm, hammer, ståltråd, en stor mængde små sten, større sten, plastiklommer, snor, (gammel) pc, evt. printer.

Finalen – Når vi bliver til historie

Hvad har I oplevet på jeres rejse gennem de sidste 100 år?
Var der noget, som I ikke vidste i forvejen?

Det er naturligvis umuligt at få alt spejderarbejde fra 10 år samlet i én aktivitet. Det vil også være umuligt for nutidige spejdere at få alt det, der sker til spejder samlet i én spejderaktivitet. Men her i Finalen skal spejderne alligevel gøre et forsøg.

Forestil jer, at vi rejser frem i tiden til næste gang nogen skal lave et mærke om spejder i gamle dage. I er nu med i den projektgruppe, der skal finde på aktiviteterne i mærket "spejder i gamle dage".

I skal finde på en aktivitet, som kan dække tiden fra 2010–2020 altså lige nu.
Tag udgangspunkt i jeres eget spejderliv, oplevelser og erfaringer.

Hvad skal spejderaktiviteten være?
Lav en brainstorm og forsøg at blive enige om én aktivitet.
Hvorfor vil folk i fremtiden vælge denne aktivitet?

Lav en tidskapsel, hvor I lægger jeres aktivitet samt en beskrivelse af tiden på samme måde, som der har været for hvert årti i dette mærke.
Tidskapslen kan være en metalkasse med låg, en tom plasticflaske eller andet holdbart materiale.

I kan også fylde tidskapslen med billeder af jer og jeres spejderliv og andre ting, der er typiske for den tid vi lever i nu.

Begrav tidskapslen udenfor spejderhytten.

Afslutning

Hvem tror I vil finde jeres tidskapsel?

Materialer

- Metalæsker, skovle, papir, blyanter.

Uniformer gennem tiden

1919

1950

1970

1970

1990

1996

1923

1947

1925

1925

1952

1962

1952

1967

Uniformen gennem tiden

Spejderhatten blev fra spejderbevægelsens start omkring 1907 og fremefter den foretrukne hovedbeklædning til uniformen for drengespejderne.

Det var spejderbevægelsens stifter Robert Baden-Powell, der indførte denne hovedbeklædning, men det var dog kun drengespejdere og ledere der benyttede spejderhatten, ulveungerne blev derimod udstyret med en kasket.

Da pigespejderbevægelsen nogle år senere blev en realitet, overtog de spejderhatten samt indførte en skråhue som deres foretrukne hovedbeklædning for spejdere og ledere, hvorimod grønsmutterne måtte "nøjes" med skråhuen.

Mange ledere fik mulighed for at bukke hatteskyggen op mod hattepulden, der blev fastholdt med en esprit.

Det kan man se på billeder fra den tid og frem til omkring år 2006, hvorefter De grønne pigespejders hovedbeklædningen forsvandt, idet uniformen fra 1919 og frem til vores tid har gennemgået en mere aktuel udvikling. Man er vel ikke pigespejder, hvis man ikke følger tidens strømninger.

Uniformen, kort fortalt:

1919: Grøn skjortebluse med 4 lommer, blå slips og mørkeblå nederdel, brune strømper og spejderbælte samt den før omtalte hovedbeklædning.

1950: Grøn kjole med 4 lommer og slips samt spejderbælte og brune strømper samt hat eller skråhue.

Grønsmuttere: Grøn kjole med 4 lommer, hvide eller blå sløjfebånd samt spejderbælte og skråhue.

1970: Grøn strikket trøje med v-udskæring, hvid skjorte og grøn slips eller cross-tie, nederdel med lynlåslomme eller grønne lange bukser. Endvidere spejderbælte, brune, sorte eller hvide strømper samt skråhue eller hat.

For grønsmutter: Grøn strikket trøje med v-udskæring, hvid skjortebluse, cross-tie og nederdel med lynlåslomme. Evt. valgmulighed, grøn spencer eller lange grønne bukser, spejderbælte og skråhue.

1990: Mørkegrøn skjorte med brystlommer, gult tørklæde og lange bukser samt skråhue eller hat.

For grønsmutter: Grøn strikket trøje med v-udskæring, gult tørklæde og lange grønne bukser samt skråhue.

1996: Lysegrøn skjorte med brystlommer, ternet tørklæde med trekantemblem og lange bukser til både grønsmutter og spejdere.

2006: Lysegrøn skjorte med brystlommer, ternet tørklæde og lange bukser.

100 års pigespejder – Spejder

Bilag 2

Billedet er fra den første parade Kr. Himmelfartsdag i 1919. Her kan I se de nederdele spejderne havde på. Nederdelene var ikke syet efter et bestemt mønster. De var vidt forskellige, og vi må formode at de var blå. Måske har spejderne selv farvet deres nederdele blå. Vi har fået at vide, at farven ikke var holdbar i regnvejr! Mange har derfor farvet nederdelen påny.

Der findes mange gratis sy-mønstre på nettet. Her har vi fundet et par eksempler i forskellige størrelser og sværhedsgrader:

<https://www.stofogstil.dk/gratis-moenstre/nederdel-med-elastik>

<https://www.flair-blog.dk/blog-1/sy-en-nederdel>

<https://stof2000.dk/sla-om-nederdel-i>

100 ÅRS PIGESPEJDERI – SPEJDER

BILAG 3

Sæbeopskrift

På nettet kan I finde rigtig mange forskellige opskrifter på sæbe. Vi har valgt denne, fordi det er en grundopskrift, som er godt beskrevet. I kan finde opskriften og mere inspiration på:

<http://www.kvindetrends.dk/hjemmelavet-sæbe-sadan-gor-du/>

SÅDAN LAVER DU HJEMMELAVET SÆBE

Hvis det er første gang du prøver at lave hjemmelavet sæbe, så er det vigtigt at du følger en opskrift, da du ellers vil have svært ved at opnå et tilfredsstillende resultat. Først når du er helt fortrolig med processen kan du gå i gang med at eksperimentere. Men det kræver lidt øvelse at få lavet en god sæbe, så det er vigtigt at du starter med at lave en god basis sæbe, og når du er tilfreds med den så kan du begynde at tilføje det du har lyst til.

Denne opskrift er godt at bruge som en grundopskrift, da den er simpel at gå i gang med, og den kræver ikke nogle særligt avancerede ingredienser udover kaustisk soda.

Det skal du bruge:

- 300 g vegetabilsk olie f.eks. olivenolie, solsikkeolie eller vindrukerneolie
- 300 g vand
- 500 g kokosolie (f.eks. palmin)
- 125 g kaustisk soda

Sådan gør du:

Du skal starte med at forberede alle de ting du skal bruge til sæbesydningen, således at du ikke skal rundt og lede efter ting undervejs. For når du først er gået i gang, så er det vigtigt at følge processen, så man undgår unødvendige pauser undervejs. Du skal bruge en vægt, 2 skåle (ikke metal), et målebæger, en ske, et piskeris, en mixer, handsker og beskyttelsesbriller.

Start med at måle vandet af og hæld det op i den ene skål. Tilsæt forsigtigt den kaustiske soda og pisk forsigtigt med piskeriset indtil sodaen er helt opløst. Det er vigtigt at du ikke sprøjter på hud eller øjne, og vær opmærksom på, at der opstår damp når vand og kaustisk soda blandes. Så vær

BILAG

JUBILÆUMSMÆRKER

forsigtig og meget opmærksom under denne proces. Sæt blandingen til side.

Herefter skal olierne blandes sammen. Du skal derfor smelte kokosolien til den er flydende og blande den med den anden olie indtil du har en helt jævn og ensartet flydende olie. Det vigtigste er, at de forskellige ingredienser blandes ved samme temperatur, da det er det som giver den bedste sæbe. Den flydende olie bør derfor have samme temperatur som blandingen af vand og kaustisk soda, før de to blandinger blandes sammen. Mål derfor temperaturen med et termometer. Herefter tager du vandet med kaustisk soda, som du har afkølet til samme temperatur som olien, og hæld forsigtigt blandingen ned i skålen med olie. Rør forsigtigt rundt med piskeriset. Først når de to blandinger er rørt godt sammen kan du begynde at piske mere effektivt.

Dette kan sagtens gøres med en elektrisk håndmixer, da det tager alt for lang tid ved håndkraft. Men vær forsigtig når du bruger mixeren, så du ikke sprøjter på dig selv. Sørg for, at mixeren er helt nede i blandingen inden du tænder og kør så på høj hastighed i et par minutter. Fortsæt indtil blandingen er blevet tyk og ensartet. Du vil begynde at dufte en sæbeagtig duft og når blandingen er så tyk, at mixeren efterlader spor, så er blandingen klar. Der vil som regel også være små bobler i overfladen.

Når blandingen er klar skal den hældes på forme. Du kan bruge sæbeforme af træ, plastic eller silikone. Hæld sæbemassen op i formene og stil dem til side. Lad dem stå og stivne i 12-24 timer. Herefter tager du sæbebarerne ud af formene, og skærer sæben ud i passende størrelser. Brug stadig dine handsker, da sæberne er stærkt basiske på dette tidspunkt. Skær sæberne ud og læg dem til tørre. Her skal de ligge og hvile i ca. 3 uger indtil de er klar til brug.